

FRAUDE FILM FESTIVAL

ANTI FRAUDE AWARD

DE GENOMINEERDEN VOOR 2023

Genomineerden 2023

Fred Byrman

Omdat Fred Byrman met zijn tomeloze enthousiasme in staat is tot het overbrengen van kennis van risico's rondom fraude binnen de scheepvaart. Drugs, criminaliteit, insluipers. Als docent, auditor, schrijver en inspirator weet hij enorm veel mensen aware te maken.

Het Cybercrimeteam Midden-Nederland

Omdat dit team in nauwe samenwerking met de London's Metropolitan Police Service een onderzoek heeft gedraaid naar de internationale spoofingdienst iSpoof. Met deze dienst voerden criminelen wereldwijd gesprekken om mensen op te lichten door zich voor te doen als bank of overheidsorganisatie. Dit heet helpdeskfraude. Dit jaar zijn een beheerder van deze dienst en de eerste gebruikers gearresteerd. Tegelijkertijd is de dienst iSpoof uit de lucht gehaald. Dankzij de uitkomsten van deze internationale samenwerking wordt het criminelen voorlopig moeilijker gemaakt om deze vorm van fraude te kunnen voortzetten en weten zij dat ze in het vizier staan bij internationale opsporingsdiensten.

Jean-Luc Godard

"CINEMA IS
THE MOST
BEAUTIFUL
FRAUD IN THE
WORLD"

Strategische Milieukamer (SMK)

Omdat de SMK de opdrachtgever is van het Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit. Dit rapport is in 2021 verschenen en het dreigingsbeeld is completer dan ooit. Bij hun aanpak richt de SMK zich op meerdere vormen van milieucriminaliteit, zoals mestfraude, illegale handel en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, afvalcriminaliteit en gesjoemel met bodem- en grondstromen. Door de SMK wordt het beleid en de prioriteiten bepaald m.b.t. de aanpak van milieucriminaliteit. In de SMK zijn onder voorzitterschap van het Openbaar Ministerie de belangrijkste spelers voor de strafrechtelijke aanpak van milieucriminaliteit vertegenwoordigd; de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW), de Politie en de Omgevingsdiensten.

Sylvia Laurensse / Cybercrimeteam Politie Limburg

Omdat zij pro-actief de samenwerking zocht met Marktplaats en de afgelopen twee jaar intensief heeft gewerkt aan de bestrijding van betaalverzoekfraude. De door Sylvia Laurensse gekozen aanpak bleek uitermate succesvol en heeft in twee jaar gezorgd voor een afname van betaalverzoekfraude met 76,5%. Het cybercrimeteam van politie Limburg kreeg het thema betaalverzoekfraude in 2020 als aandachtsgebied. Meteen werd geïnvesteerd in het inzichtelijk maken hoe deze vorm van cybercrime in zijn werk gaat. Ook is onderzoek gedaan naar de slachtoffers. Daaruit bleek dat de link in het nep-betaalverzoek niet naar de website van de bank, Tikkie of iDeal leidt, maar naar een phishing-site waar de zogenaamde koper kan meekijken als de verkoper de inloggegevens van de bank invult. Samenwerking met Marktplaats leidde o.a. tot technische maatregelen die zijn doorgevoerd op het platform, waardoor telefoonnummers van particuliere gebruikers niet langer automatisch zichtbaar worden bij plaatsing van een nieuwe advertentie.

Taskforce Integriteit Zorgsector

Omdat Taskforce Integriteit Zorgsector is opgericht als een samenwerkingsverband bestaande uit verschillende organisaties (o.a. VWS, FIOD, Nza en CIZ) met elk eigen taken en bevoegdheden om gezamenlijk te streven naar een sterke aanpak van zorgfraude. De samenwerkende organisaties staan allemaal voor de keuze tussen de inzet van voldoende middelen en het efficiënt bereiken van het beoogde doel: zorgfraude bestrijden en het liefst voorkomen.

Foodwatch NL

Omdat deze organisatie zich al vele jaren bezighoudt met de bestrijding van fraude in de voedselketen. Als dé onafhankelijke voedselwaakhond, stelt Foodwatch misstanden aan de kaak en legt de vinger op de zere plekken van onze voedselvoorziening. Ieder jaar weer leiden de nominaties voor het Gouden Windeij bij producenten tot enige paniek. In 2016 haalde Foodwatch al eens de shortlist. Het Expert Comité oordeelde toen o.a. dat Foodwatch NL een transparante organisatie is met een enorme ambitie en een belangrijke missie, namelijk eerlijk, veilig en gezond voedsel. Met hun succesvolle campagnes brengen zij fraude, oplichting en misstanden in de voedselketen onder de aandacht van consumenten, ondernemingen en overheid.

Wouter Laumans, Paul Vugts / Parool misdaadpodcast

Omdat misdadjournalisten Wouter Laumans en Paul Vugts hun luisteraars bijpraten over criminaliteit in de Parool Misdadpodcast. Elke twee weken vertellen zij onder leiding van Corrie Gerritsma over grote en kleine misdaadzaken onder het motto 'de criminele wereld is meedogenloos en voor buitenstaanders met mysteries omgeven'.

Yelle Tieleman / De Hedelse afpersingszaak

Omdat hij een ijzingwekkend boek schreef over de meeste gewelddadige afpersingszaak in NL. Nadat bij een fruitbedrijf 400 kilo cocaïne wordt gevonden, krijgt de eigenaar een anoniem sms'je: hij moet betalen voor de geleden schade. Door een blunder van het OM lekt een personeelslijst met honderden adressen uit en krijgen tientallen (ex-)medewerkers van het fruitbedrijf met aanslagen te maken. Zo weten twee broers bij een brand in hun woning ternauwernood aan de dood te ontsnappen. Yelle Tieleman werkt momenteel bij Follow the Money, na tien jaar AD. Hij kreeg in 2019 'De Tegel' voor zijn verslaggeving over de tramaanslag in Utrecht.

Hans Wermölder

Omdat de antropoloog-criminoloog Hans Wermölder in Wynia's Week artikelen publiceert over misdaad, drugsbeleid, politie en justitie. Hij is onder meer auteur van het boek Nederland Narcostaat (2022). Hierin maakt hij lezers bewust van en beducht voor diverse vormen van (drugs)criminaliteit. Ook komt hij in het boek met een aantal maatregelen en pleit hij -onder strikte voorwaarden- voor legalisering. Van zijn hand verschenen ook de boeken 'Kansparels (2022)' en 'De ongelijke strijd tegen de zware misdaad (2023)'.

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit

Omdat zij een visie ontwikkelden op visserijfraude, t.w. 'de visketen in beeld'. Hierin duidt de NVWA de risico's in de visketen zoals voedselveiligheid, natuur en milieu, dierenwelzijn en diergezondheid. Ook beschrijven zij in het document hoe de NVWA haar kennisontwikkeling en haar toezicht en fraude-opsparing gaat afstemmen op de belangrijkste risico's.

Ruben van Well/Cybercrime Team Rotterdam

Omdat het Cybercrime Team Rotterdam onder leiding van Ruben van Well succesvol deelnam aan Operatie Cookiemonster. Operatie Cookiemonster betrof een groot internationaal onderzoek naar een crimineel handelsplatform 'Genesis Market' waar de 'online fingerprint' van meer dan 1.5 miljoen slachtoffers werden verhandeld. Inmiddels zijn er 19 aanhoudingen en 25 doorzoeken door heel Nederland en 1 op Curaçao. Gekozen is voor een brede aanpak van cybercrime die niet alleen daders raakt, maar vooral ook slachtoffers(schap) heeft voorkomen door (1) de Gelegenheidsstructuur en daders te verstoren, (2) te investeren in bewustwording in de maatschappij en (3) een antivirus te ontwikkelen om computers van slachtoffers op te schonen. Er zijn enorm veel mensen betrokken geweest om de behaalde resultaten mogelijk te maken, maar specifiek is deze nominatie voor team cybercrime van de eenheid Rotterdam gelet op het initiatief, de leidende rol en eindverantwoordelijkheid binnen dit onderzoek.

VGZ Anti-Fraude Event

Op 16 februari 2023 werd op het hoofdkantoor van VGZ in Arnhem een minicongres over het bestrijden van zorgfraude georganiseerd. Bedoeling was om met een aantal inspirerende presentaties een interessante gelegenheid te creëren voor de mensen die samen met VGZ dagelijks opgelijnd staan voor dit mooie werk, elkaar fysiek te ontmoeten en om bij te praten. Hiervoor werden interne én externe stakeholders uitgenodigd. Het VGZ Anti-Fraude Event mocht uiteindelijk meer dan 165 mensen verwelkom, w.o. naast de eigen KMP fraudecontactpersonen, CFB-ers, HTZO-ers, medewerkers Zorgkantoren, Risk & Compliance Officers en VGZ advocaten, ook concullega's van Zilveren Kruis Achmea, CZ, Menzis, ASR, ONVZ, Zorg en Zekerheid en ZN. Daarnaast waren vertegenwoordigers van de IGJ, IKZ, NLA, Nza, OM, Politie, CIZ en VNG aanwezig. Last but not least waren er ook nog onderzoeksjournalisten van NRC en Follow the Money. Daarmee was het direct het grootste evenement ooit voor iedereen die de bestrijding van zorgfraude een warm hart toedraagt. Direct gevolg van het event is dat het aantal aangiften en meldingen over zorgfraude bij de NLa is gestegen.

International Union for Conservation of Nature NL (IUCN)

Omdat het IUCN NL de problemen rondom wildlife crime onder de aandacht brengt bij publiek en politiek. Zij onderzoeken de omvang, structuur en dynamiek van de criminele netwerken en spelen die informatie door naar relevante partijen. Wildlife crime is steeds vaker een vorm van georganiseerde misdaad. Bestaande illegale handelsroutes voor bijvoorbeeld de handel in drugs of wapens worden ervoor ingezet. Een grensoverschrijdend probleem dus dat ook op internationaal niveau aangepakt moet worden. Dit doet het IUCN NL bijvoorbeeld door samen met lokale partners bij te dragen aan wetgeving in verschillende landen. Ook het handhaven van bestaande wet- en regelgeving op het gebied van de illegale handel in dieren en betere controles bij de doorvoerhavens (Rotterdam, Schiphol) kan -volgens IUCN NL- een belangrijke rol spelen in de bestrijding van wild life crime.

Fraudehelpdesk

Omdat De Fraudehelpdesk zoveel mogelijk wil voorkomen dat de Nederlandse bevolking slachtoffer wordt van fraude. De Fraudehelpdesk biedt fraudeslachtoffers een helpende hand door hen te adviseren en naar de juiste instantie te verwijzen. Daarnaast proberen ze slachtofferschap te voorkomen door burgers en bedrijven bewust te maken van fraude-risico's en praktische tips te geven over hoe zij die risico's kunnen beperken.

2DOC/In het brein van de bedrieger

Omdat 2DOC al jaren op een toegankelijke wijze inzicht geeft in bijzondere zaken. Zo ook in de zesdelige documentaireserie in het brein van de bedriegers. Een team van experts onderzoekt buitengewone bedrogzaken uit de recente geschiedenis. De zaken worden bekeken door de lenzen van forensische psychologie, gedragspsychologie en neuropsychologie. Wat zijn de onderbewuste bedoelingen en motivaties achter hun daden?

Jan-Hein Strop en Stefan Vermeulen

Omdat het boek 'Sywerts miljoenen', geschreven door Follow the Money-journalisten Jan-Hein Strop en Stefan Vermeulen, verhaalt hoe Van Lienden en zijn compagnons Bernd Damme en Camille van Gestel in 2020 een deal met de overheid sloten voor de levering van mondkapjes. Belangeloos, volgens de drie, maar in werkelijkheid verdienden ze er miljoenen aan. De rechtszaken daarover lopen nog altijd en gaan over oplichting, verduistering en inmiddels ook witwassen.

Onderzoeksplatform Investico

Omdat de gedreven journalisten van Investico onderzoek doen naar geldstromen en machtsnetwerken die zich over de hele wereld uitstrekken. Voor mediapartijen is Investico een waardevolle partner die beschikt over specifieke onderzoekvaardigheden. In de succesvolle podcast 'Speurwerk' nemen zij de luisteraars mee in een zoektocht naar de waarheid.

Nationale Samenwerking tegen Ondernijende Criminaliteit (NSOC)

Omdat NSOC de kennis, kracht en expertise van de verschillende partners bundelt en benut, door informatie en kennis uit te wisselen en te combineren. Hierdoor is het mogelijk om criminele netwerken in kaart te brengen en op verschillende manieren duurzaam te verstoren. Het NSOC wordt gevormd vanuit zes partnerorganisaties, onder leiding van directeur Joost van Slobbe.

Opsporing Verzocht

Omdat het tv-programma "Opsporing Verzocht" al meer dan veertig jaar successen boekt. In al die jaren werd bijna de helft van alle zaken opgelost. Opsporing Verzocht is een samenwerking tussen het Openbaar Ministerie, de Politie en AVROTROS. Het is het officiële landelijke opsporingsprogramma dat in dienst staat van het opsporen van criminelen en ter voorkoming van criminaliteit. De presentatie is in handen van Anniko van Santen.

Jean-Luc Godard

"CINEMA IS
THE MOST
BEAUTIFUL
FRAUD IN THE
WORLD"

Karin van Wingerde

Omdat deze hoogleraar Corporate Crime and Governance zich vooral bezig houdt met het hoe en waarom de overheid, het bedrijfsleven en de maatschappij samenwerken bij de preventie van georganiseerde criminaliteit en de naleving van regels. Karin van Wingerde was zeer nauw betrokken bij de totstandkoming van het kritische rapport 'Koers Bepalen', waarin o.a. wordt opgeroepen om de fundamentele uitgangspunten voor de bestrijding van criminaliteit ter discussie te stellen. Zij is kritisch op korte termijn successen en pleit voor meer en betere samenwerking tussen publieke en private partijen. Hierbij stelt Karin van Wingerde o.a. om meer aandacht te hebben voor effectieve samenwerkingsvormen die duurzaam succesvol zijn op de langere termijn. "En dat is wel nodig, want heel veel meer capaciteit voor criminaliteitsbestrijding is er niet", aldus Karin van Wingerde.

Offlimits/Helpwanted – bij online (grens)overschrijdend gedrag

Omdat iedereen die te maken heeft met oplichting, afpersing of ander grensoverschrijdend gedrag, terecht kan bij Helpwanted. Ze bieden o.a. praktische hulp en persoonlijk advies en tips. Slachtoffers kunnen gratis en anoniem chatten, mailen en bellen. Helpwanted is een initiatief van Offlimits. Zij weten wat er mis kan gaan en gaan de strijd aan met online grensoverschrijdend gedrag. De missie is om te werken aan een veiligere online wereld. Het werk beperkt zich niet alleen tot online seksueel misbruik, maar richt zich ook op online fraude en online stalking.

Nan van de Coevering/Operatie SpecTor

Omdat bij deze operatie, SpecTor genaamd, meer dan 50 miljoen euro aan contant geld en virtuele valuta, 850 kg drugs en 117 vuurwapens in beslag zijn genomen. Het Team Cyber Enabled Crime (TCEC) van de Dienst Landelijke Recherche van de Landelijke Eenheid is actief in de bestrijding van darkwebmarkten en maakt namens de Nederlandse politie deel uit van de zogenaamde Operational Coordination Group (OPCG) van Europol, die Operatie Spector initieerde. Nan van de Coevering is de teamleider van TCEC.

Pointer

Omdat Pointer maatschappelijke onderwerpen aankaart en nieuws en misstanden onthult. Pointer is het platform voor onderzoeksjournalistiek van KRO-NCRV op tv, radio en online. TV- en radiomakers, datajournalisten en researchers brengen onthullende, verdiepende verhalen, met maatschappelijke impact, bijvoorbeeld op het gebied van fraude met energie-labels, aanpak jeugdcriminaliteit, oplichting en misleiding.

Erwin van Eijk/Nederlands Forensisch Instituut

Omdat door het NFI en mede dankzij een Europees samenwerkingsproject genaamd EXFILES, honderden cryptotelefoons van zware criminelen werden gekraakt. In het project werken niet alleen verschillende opsporingsdiensten, maar ook bedrijven samen aan nieuwe methoden en technieken om toegang te krijgen tot cryptotelefoons. "EXFILES heeft eraan bijgedragen dat opsporingsdiensten en het Openbaar Ministerie toegang kregen tot honderden telefoons, veelal in onderzoeken naar zware georganiseerde criminaliteit," aldus Erwin van Eijk hoofd van de divisie Digitale en Biometrische Sporen van het NFI.

Thijs Zeeman

Omdat Thijs Zeeman en zijn team in "Zeeman Confronteert" er alles aan doen om Nederlanders met een groot probleem te helpen. Thijs gaat achter meesteroplichters, manipulators en louche beunhazen aan die andere mensen emotioneel of financieel hebben geruïneerd.

GUTS tickets

Omdat zij al jaren werken als een anti fraude ticketing bedrijf voor grote artiesten zoals Jochem Meyer, Ronald Goedemondt, Suzan en Freek, Di-Rect en Chefs Special. Zij zorgen ervoor dat er alleen eerlijke tickets verkocht worden en dat deze niet illegaal doorverkocht worden.

Op 26 oktober zullen we de shortlist bekendmaken en de laatste drie genomineerden aankondigen. Houd de website en social media in de gaten en blijf op de hoogte!

Fraude Film Festival 2023

2 & 3 NOVEMBER 2023

**"Cinema is the most beautiful
fraud in the world"**
Jean-Luc Godard

Een tweedaags filmfestival over fraude in de breedste zin van het woord: fraude, corruptie, oplichting en integriteitsvraagstukken. Het zijn allemaal krachten die zichtbaar en onzichtbaar de samenleving ondermijnen. Het festival zet de schijnwerper op deze onderwerpen. Met documentaires, films, verdiepende sessies en levendige panelgesprekken, wil het Fraude Film Festival het maatschappelijke bewustzijn rondom fraude vergroten en bijdragen aan oplossingen.

- Fraude Film Festival -